

PROJEKT WYKONAWCZY

WYPOSAŻENIA BUDYNKU PRZEDSZKOLA NR 4 PRZY UL. EŁCKIEJ 31 W GRAJEWIE W OŚWIECZENIE EWAKUACYJNE

Adres inwestycji:

Przedszkole Miejskie Nr 4,
ulica Ełcka 31, 19-200 GRAJEWO

Inwestor:

Urząd Miejski Grajewo
ul. Strażacka 6A;
19-200 Grajewo
woj. podlaskie

Jednostka projektowa:

"GRAF" Pracownia Architektoniczno – Graficzna
ul. Czysa 14, 15-463 Białystok
tel. 85 742 37 96
www.graf.bia.pl

Specjalność/Branża	Imię i Nazwisko	Nr uprawnień	Podpis
Elektryczna	mgr inż. Paweł Krasowski	PDL/0079/PO OE/13	

SPIS ZAWARTOŚCI

1. OPIS TECHNICZNY	3
2. OBLICZENIA	6
3. UWAGI KOŃCOWE	7
4. RYSUNKI TECHNICZNE.....	8

1. Opis techniczny

1.1. Dane ogólne

Podstawy opracowania

- Wizja lokalna
- Obowiązujące przepisy i normy
- Zalecenia zawarte w decyzji PZ.5580.8.2016DW Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej w Grajewie z dnia 07.10.2016

1.2. Przedmiot i zakres opracowania

Przedmiotem niniejszego opracowania jest budowa oświetlenia awaryjnego w budynku Przedszkola nr 4 przy ulicy Elckiej 31 w miejscowości Grajewo.,

Zakres opracowania obejmuje:

- instalacja oświetlenia awaryjnego/ewakuacyjnego,

1.3. Charakterystyka układu

napięcie zasilania 3x 400V i 1x230V

dotadowy system ochrony od porażen elektrycznych samoczynne wylaczenie w ukkladzie TN-C-S i izolacja dodatkowa.

1.4. Przystapienie do prac budowlanych

Ujęte w niniejszym opracowaniu urządzenia stanowią instalacje elektroenergetyczne montowane wewnątrz budynku, zgodnie z obowiązującym Prawem Budowlanym ich montaż nie wymaga uzyskania pozwolenia na budowę oraz zgłoszenia zamiaru wykonania prac budowlanych

1.5. Pomiar energii elektrycznej

Pomiar energii istnieje i nie wymaga przebudowy.

1.6. Zasilanie

Zasilanie budynku istnieje. Odbywa się z sieci zakładu energetycznego PGE Dystrybucja S.A. Rozbudowa instalacji elektrycznych przeznaczonych do zasilania opraw oświetlenia ewakuacyjnego oraz okien oddymiających nie wymaga zwiększenia zamówionej mocy przyłączeniowej. W celu zasilania projektowanych obwodów należy rozbudować istniejące rozdzielnice zgodnie z załączonymi do projektu schematami montażowymi

1.7. Oświetlenie awaryjno-ewakuacyjne

Oświetlenie ewakuacyjne i bezpieczeństwa zapala się automatycznie w przypadku awarii oświetlenia podstawowego. Zrealizowane ono zostanie przy pomocy opraw z modułem świecenia awaryjnego min 1h. Stosować oprawy z układami centralnego monitoringu. W projekcie rozmieszczono oprawy awaryjne zapewniające wymagane natężenie oświetlenia. Na drogach ewakuacyjnych wynosi minimum 1lx w osi drogi, w strefie otwartej przeznaczonej do oświetlenia awaryjnego wynosi nie mniej niż 0,5lx.

Oprawy z modułami awaryjnymi zasilć bezpośrednio z poszczególnych rozdzielnic. W rozdzielnicach zasilających poszczególne oprawy awaryjne przy wyłącznikach różnicowoprądowych z członami nadprądowymi przewidziano zainstalowanie rozłączników 1x16A, będą one służyły do ręcznego włączania opraw awaryjnych w celu testowania lub w celu zastosowania opraw awaryjnych do oświetlenia nocnego budynku (sterowanego ręcznie). Oprawy należy zasilć za pomocą przewodów 4-żyłowych doprowadzając przewód fazowy L bezpośrednio z zabezpieczenia oraz L' z rozłącznika 1x16A.

Oprawy z modułami awaryjnymi połączyć linią komunikacyjną kablem YTKSYekw 2x0,8mm² z przełącznikiem C-Bridge. C-Bridge połączyć magistralą z centralką monitoringu C-Panel Easy prod TM Technologie zgodnie z DTR producenta. Centralkę monitoringu zamontować w miejscu oznaczonym na rzucie instalacji elektrycznych. Stosować system awaryjny jednego producenta w związku z brakiem kompatybilności pomiędzy poszczególnymi producentami. Stosować oprawy oświetlenia awaryjnego z akumulatorami typu LifePO4/C zapewniającymi długi okres użytkowania bez potrzeby ich wymiany.

Uwaga na etapie zamawiania opraw oświetleniowych skoordynować z producentem sposób adresowania opraw awaryjnych w celu przyłączenia do systemu monitoringu.

W przypadku montażu opraw awaryjnych z układami autotestującymi zgodnie z wymaganymi przepisami i normami branżowymi użytkownik obiektu musi prowadzić dziennik przeznaczony do zapisu raportów z testów comiesięcznych oraz corocznych oświetlenia awaryjnego, z tym że odpowiedni wydruk danych z automatycznego urządzenia testującego spełnia wymagania stawiane prowadzonym dziennikom. Z uwagi na powyższe oraz brak świadomości użytkownika o konieczności kontrolowania i raportowania poprawności działania systemu oświetlenia awaryjnego w projekcie przewidziano centralny system testowania opraw awaryjnych w oparciu o centralkę C-Panel Easy prod TM.Technologie. System centralnego testowania w sposób automatyczny zgodnie z zaprogramowaną wcześniej częstotliwością przeprowadzi testy i zgromadzi w pamięci ich wyniki.

Procedura doboru oświetlenia awaryjnego:

Zgodnie z warunki technicznymi, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie Awaryjne oświetlenie ewakuacyjne należy stosować:		
1) w pomieszczeniach:		
	* widowni kin, teatrów i filharmonii oraz innych sal widowiskowych,	Brak
	* audytoriów, sal konferencyjnych, czytelni, lokali rozrywkowych oraz sal sportowych, przeznaczonych dla ponad 200 osób,	Brak
	* wystawowych w muzeach,	Brak
	* o powierzchni netto ponad 1000 m ² w garażach oświetlonych wyłącznie światłem sztucznym,	Brak
	* o powierzchni netto ponad 2000 m ² w budynkach użyteczności publicznej, budynkach zamieszkania zbiorowego oraz w budynkach produkcyjnych i magazynowych	Brak
2) na drogach ewakuacyjnych:		
	* z pomieszczeń wymienionych w pkt 1,	Brak
	* oświetlonych wyłącznie światłem sztucznym,	Występuje
	* w szpitalach i innych budynkach przeznaczonych przede wszystkim do użytku osób o ograniczonej zdolności poruszania się,	Występuje
	* w wysokich i wysokościowych budynkach użyteczności publicznej i zamieszkania zbiorowego.	Brak
Wg wytycznych Projektowania Oświetlenia Awaryjnego Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Pożarnictwa oświetlenie awaryjne zaleca się stosować:		
	* w kabinach wind	Brak
	* na schodach i platformach ruchomych	Brak
	* w toaletach, lobby, przebieralniach i szatniach o powierzchni powyżej 8m ² lub w powyższych pomieszczeniach przeznaczonych do użytku osób niepełnosprawnych bez względu na wielkość powierzchni	Występuje
	* w pomieszczeniach technicznych mogących być użytkowanym do działań bezpieczeństwa	Brak
	* w szpitalach na oddziałach intensywnej opieki medycznej oraz salach operacyjnych (nie mniejsze od wymaganego natężenia oświetlenia podstawowego)	Brak

1.8. Prowadzenie instalacji

- Instalacje elektryczne prowadzić w listwach instalacyjnych układanych w sposób natynkowy
- Projektowane listwy instalacyjne montować do podłoża za pomocą przykręcania
- W przypadku montażu listew instalacyjnych na kolorowym podłożu, listwę pomalować na kolor podłoża
- Końcówki listew kablowych, które nie dochodzą do osprzętu zakończyć fabrycznymi końcówkami
- Listwy instalacyjne prowadzić przy ścianach, jedynie w celu podłączenia pojedynczej oprawy listwę mocować do sufitu (nie prowadzić listew od oprawy do oprawy na suficie)
- W przypadku układania przewodów podtynkowo nad przewodem powinna znajdować się minimalna warstwa tynku o grubości 5mm
- Instalacje oświetleniową wykonywać przewodami YDYżo o ilości żył 3/4/5 i o przekroju min. 1,5mm²;
- Łączenie przewodów wykonywać za pomocą zacisków sprężynujących;
- Przed wykonywaniem przejść przez stropy należy dokładnie ustalić miejsce przebicia w rzeczywistych wymiarach określonych w miejscu przebicia
- W przypadku kolizji projektowanych urządzeń z istniejącym wyposażeniem budynku, urządzenia projektowane należy przesunąć poza zakres występowania kolizji

1.9. Ochrona przeciwporażeniowa

Jako ochronę przed dotykiem bezpośrednim przyjęto zastosowanie izolacji części czynnych. Jako ochronę przed dotykiem pośrednim (ochrona dodatkowa) zastosowano samoczynne wyłączenie, w przypadku przekroczenia wartości napięcia dotykowego, realizowane przez bezpieczniki z wkładkami topikowymi, wyłączniki elektromagnetyczne i różnicowoprądowe, oraz drugą klasę izolacji.

Instalacja odbiorcza pracuje w układzie TN-C, w celu zasilenia projektowanych obwodów w poszczególnych rozdzielnicach należy dokonać podziału TNC-TNS. Przewód ochronny PE koloru żółto-zielonego należy prowadzić we wszystkich obwodach i łączyć go z bolcami gniazd wtykowych, metalowymi obudowami i zaciskami ochronnymi stosowanych urządzeń elektrycznych. Przewodu ochronnego nie wolno przerywać ani zabezpieczać zwarciovo. Przewodu zielono-żółtego nie należy wykorzystywać jako przewodu fazowego lub neutralnego.

1.10. Ochrona przeciwprzepięciowa

Ochrona przeciwprzepięciowa nie jest przedmiotem opracowania.

1.11. Prowadzenie instalacji

Przewody prowadzić w sposób uniemożliwiający gromadzenie się pyłów i zanieczyszczeń – do tego celu zaprojektowano korytka siatkowe minimalizujące gromadzenie się pyłów.

Przewody prowadzić w korytkach siatkowych z drutu FeZn. Korytka zawieszać na ścianach poziomo (min. 4cm od ściany), na typowych wspornikach co ok. 1,5m, lub podwieszać, co 1,5m do sufitu za pomocą prętów gwintowanych Ø8mm. Zejścia pionowe w korytkach siatkowych K-50.

System prowadzenia przewodów uziemić.

1.12. Obudowy i uszczelnienia przeciwogniowe

Przejścia kabli przez ściany uszczelnić ogniowo uszczelnieniami o wytrzymałości 120min, np. CP 636 HILTI. Przy prowadzeniu wewnętrznych linii zasilających przez granice stref pożarowych należy zapewnić odporność ogniową przepustów kablowych 120min.

2. Obliczenia

2.1. Obliczenia oświetlenia.

Dobór ilości opraw przeprowadzono przy pomocy programu Dialux zakładając wsp. odbicia 0,7; 0,5; 0,2 (sufit; ściany; podłoga) i wsp. utrzymania 0,8.

Uzyskane natężenia oświetlenia awaryjnego spełnia minimum wymagane obowiązującymi normami branżowymi.

2.2. Obliczenia instalacji.

Obliczenia techniczne dotyczą sprawdzenia doboru przewodów, kabli i zabezpieczeń. Przeprowadzono następujące obliczenia:

- prąd obliczeniowy szczytowy obwodu
- sprawdzenie obciążalności kabli i dobór zabezpieczeń
- sprawdzenie dopuszczalnych spadków napięcia

Obliczenia potwierdzają prawidłowy dobór kabli.

2.2.1. Wyniki obliczeń

- Prądy szczytowe obwodów nie przekraczają wartości znamionowych zabezpieczeń i obciążalności długotrwałej przewodów.
Wielkości zabezpieczeń zapewniają prawidłową ochronę przewodów.
- Przekroje przewodów są większe od minimalnych wymaganych z punktu obciążalności zwarciowej.
- Samoczynne wyłączenie zasilania dla rozdzielnic i odbiorników jest spełnione przy dobranych zabezpieczeniach i obliczonej impedancji pętli zwarcia Z_s .
- Największy procentowy spadek napięcia nie wynosi więcej niż 3%.

3. Uwagi końcowe

1. Całość robót instalacyjno - montażowych wykonać zgodnie z Normami PN-IEC 60364; PN-E 05125; PN-EN 62305, PN-EN 62305 i Warunkami technicznymi, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie Dział 4 Rozdział 8 „Instalacje elektryczne” oraz "Warunkami technicznymi wykonania i odbioru robót budowlano-montażowych tom V Instalacje elektryczne".
2. stosować się do wskazówek montażowych urządzeń zawartych w dostarczonych z urządzeniami DTR oraz zgodnie z odpowiednimi aprobatami technicznymi,
3. Projektant informuje, że typy, symbole i numery katalogowe urządzeń, materiałów i elementów oraz nazwy ich producenta określone w niniejszym projekcie zostały podane w celu sprecyzowania parametrów i warunków techniczno użytkowych przedmiotu niniejszego opracowania. Dopuszcza się zastosowanie osprzętu innych producentów pod warunkiem spełniania przezeń identycznych wymagań technicznych jak osprzęt przykładowo dobrany.
4. Całość prac wykonać zgodnie z obowiązującymi normami i przepisami ze szczególnym uwzględnieniem wymagań BHP.
5. Przy przekazywaniu obiektu do eksploatacji wykonawca obowiązany jest dostarczyć zlecniodawcy dokumentację powykonawczą, a w szczególności:
  - dokumentację techniczną z naniesionymi ewentualnymi zmianami,
  - protokół badań rezystancji izolacji,
  - protokół szkolenia osób z umiejętności obsługi systemu
  - protokół badań skuteczności ochrony przeciwporażeniowej,
  - protokół badań oświetlenia awaryjnego
  - certyfikaty lub deklaracje zgodności wydane dla wyrobów stosowanych w instalacjach elektrycznych.

Do zakresu prac Wykonawcy każdorazowo wchodzi próby urządzeń i instalacji wg obowiązujących norm i przepisów oraz protokolarny odbiór w obecności wskazanego przez inwestora przedstawiciela.

Projektant:

mgr inż. Paweł Krasowski
nr upr. PDL/0079/POOE/13
upr. bud. do projektowania bez ograniczenia
w spec. instalacyjnej w zakresie sieci, instal.
i urz. elektrycznych i elektroenergetycznych

4. **Rysunki techniczne**

Rys. IE01	RZUT PRZYZIEMIA INSTALACJE ELEKTRYCZNE (URZĄDZENIA PROJEKTOWANE)
Rys. IE02	SCHEMAT ROZBUDOWY ISTN. ROZDZIELNICY RG1
Rys. IE03	SCHEMAT ROZBUDOWY ISTN. ROZDZIELNICY RG2
Rys. IE04	SCHEMAT MONITORINGU OPRAW AWARYJNYCH